

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1339/2021
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Цветковић, адвокат из ..., против туженог ЈП ПОШТА СРБИЈЕ са седиштем у Београду, ради поништаја решења, враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1603/19 од 27.11.2020. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1603/19 од 27.11.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2242/17 од 12.03.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је као неблагоприятна тужба тужиоца у односу на тужбени захтев за поништај решења генералног директора туженог од 04.04.2006. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду и анекс уговора о раду. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад и распореди на радно место ... у РЈ поштанског саобраћаја Београд центар у ЈМП ... Ставом трећим изреке, одбачена је, као недозвољена, тужба у односу на тужбени захтев да се обавезе тужени да са тужиоцем закључи уговор о раду. Ставом четвртим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да му исплати неисплаћену зараду и регрес за период од фебруара 2006. године до октобра 2011. године, у новчаним месечним износима, ближе наведено тим ставом изреке. Ставом петим изреке, одбачена је, као неуредна, тужба тужиоца за исплату законске затезне камате на утужене износе неисплаћених зарада и регреса. Ставом седмим изреке, одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да на утужене износе изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за тужиоца. Ставом седмим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1603/19 од 27.11.2020. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против пресуде другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, тужилац је изјавио ревизију из свих законских разлога.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, предметним решењем туженог од 04.04.2006. године тужиоцу је отказан уговор о раду од 14.03.2002. године и Анекс број 1. тог уговора од 01.12.2005. године, којим му је поверено обављање послова ... у ЈПМ ... даном достављања решења, због повреде радне обавезе утврђене чланом 92б Колективног уговора код туженог коју је учинио тако што је непрописно и несавесно извршавао радне обавезе, што се није држао прописане технологије рада приликом извршавања радних обавеза којом се наноси штета трећим лицима и што је неовлашћено потписао примаоцима на упутници, раздужио се са истом и задржао упутнички износ за себе. Запослени у служби за ... послове код туженог ББ и ВВ извршили су доставу оспореног решења тужиоцу убацивањем у стан и прибијањем на врата стана на адресу ..., ..., јер тужилац претходно није дошао по постигнутом телефонском договору да прими предметно решење дана 17.04.2006. године. Дана 19.04.2006. године покушано је уручење предметног решења, када је врата стана отворила супруга тужиоца, али је одбила пријем решења наводећи да јој супруг није код куће, а истог дана је решење послато и путем поште. Након тога, поштар је покушао да изврши доставу дана 20.04.2006. године, али никог није затекао код куће па је оставио извештај да се писмено налази у пошти, где је предметна пошиљка била до 03.05.2006. године када је враћена пошиљаоцу. Покушана је поновна достава решења на адресу тужиоца, када је тужиочева супруга поново одбила пријем решења, али је пристала да се писмо убаци у стан, а после тога је и прибијено на врата стана, а из службене белешке сачињена на примерку предметног решења достављеног суду од стране туженог уз одговор на тужбу, утврђено је да је назначено решење истакнуто на огласну таблу у Радној јединици ..., ул. ..., дана 25.04.2006. године и на огласну таблу Поште ..., те да се по истеку рока од 8 дана од дана објављивања сматра да је извршена достава овог решења. Због истог животног догађаја тужилац је правноснажном пресудом Петог општинског суда у Београду К 586/06 од 23.10.2006. године оглашен кривим за извршено кривично дело проневере у стицају са кривичним делом фалсификовање службене исправе.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је решењем одбацио, као неблагоприятну, тужбу тужиоца у односу на тужбени захтев за поништај решења генералног директора туженог од 04.04.2006. године, налазећи да је она поднета по истеку законом прописаног рока од 90 дана из члана 195. Закона о раду, одбио је, као неоснован тужбени захтев тужиоца за враћање на рад и накнаду штете у висини неисплаћене зараде и регреса за коришћење годишњег одмора за период од фебруара 2006. године до октобра 2011. године и уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на утужени износ изгубљене зараде и неисплаћеног регреса, те одбацио тужбу тужиоца у односу на тужбени захтев да се обавезе тужени да са запосленим

закључи уговор о раду, као недозвољен, и тужбени захтев за исплату законске затезне камате на утужене износе неисплаћене зараде и регреса, као неуредну.

Одредбом члана 185. став 1. Закона о раду одређено је да се уговор о раду отказује решењем, у писаном облику и обавезно садржи образложење и поуку о правном леку. Ставом 2. истог члана да решење мора да се достави запосленом лично, у просторијама послодавца, односно на адресу пребивалишта или боравишта запосленог, ставом 3. да ако послодавац запосленом није могао да достави решење у смислу става 2. овог члана, дужан је да о томе сачини писмену белешку, а ставом 4. да се у случају из става 3. овог члана решење објављује на огласној табли послодавца и по истеку 8 дана од дана објављивања сматра се достављеним.

Против решења којим је повређено право запосленог или када је запослени сазнао за повреду права, запослени, може да покрене спор пред надлежним судом у року од 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права („Службени гласник РС“ број 24/05, 61/05).

У конкретном случају, тужени је покушао доставу предметног решења запосленом лично на адресу пребивалишта запосленог, о неуспелој достави сачинио је службену белешку, а потом решење објавио на огласној табли послодавца дана 25.04.2006. године, па се по истеку 8 дана од дана објављивања предметног решења сматра достављеним. Тужбу суду у овој парници тужилац је поднео 19.05.2008. године, по протеку законом прописаног рока из члана 195. Закона о раду, после више од две године од дана од ког се достављање спорног решења сматра извршеним, због чега је у том делу тужба тужиоца одбачена као неблаговремена.

Чланом 195. став 1. Закона о раду, прописано је да против решења којим је повређено право запосленог или кад је запослени сазнао за повреду, запослени, односно представник синдиката чији је запослени члан, ако га запослени овласти, може да покрене спор пред надлежним судом. Ставом 2. истог члана, прописано је да је рок за покретање спора 90 дана од дана достављања решења, односно сазнања за повреду права.

У датој ситуацији, према правилима из члана 185. став 4. Закона о раду, послодавац је законито извршио доставу оспореног решења када је објавио на огласној табли туженог исто, након неколико безуспешних достава, због чега су неосновани ревизијски наводи с позивом на правила прописана Законом о опште управном поступку, као и да је тужиоцу био забрањен долазак у пословни простор туженог (на коју околност тужилац није ни предочио доказе).

Рок за покретање радног спора подношењем тужбу суду прописан чланом 195. став 2. Закона о раду је преклузивни рок материјалног права, па његово пропуштање доводи до губитка права на судску заштиту, што има за последицу немогућност суда да о предмету таквог спора мериторно одлучује. Последица пропуштања рока за подношење тужбе је преклузија која тужбу чини неблаговременом.

Протеком преклузивног рока, тужилац је изгубио право да тражи поништај решења о отказу уговора о раду, које је постало правноснажно и у правном саобраћају

производи правно дејство, па су правилне и одлуке којим је као неоснован одбијен постављени тужбени захтев тужиоца за враћања на рад и накнаду штете због изостале зараде и неисплаћеног регреса од престанка радног односа до поновног враћања на рад.

Не ужива судску заштиту ни захтев тужиоца да се обавезе тужени да са њим закључи уговор о раду, због чега је правилно у то делу одбачена тужба као недозвољена.

С обзиром на акцесорни карактер захтева за исплату законске затезне камате на утужене износе неисплаћене зараде и регреса, те уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду, правилно су донете одлуке о том делу захтева.

У преосталом делу, ревизијом се указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, што није дозвољен разлог за изјављивање ревизије, на основу одредбе члана 407. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић